

wat geweldsdelicten zit vaak een zwakke, emotionele fundering. In de gevangenis is het niet mogelijk jezelf te zijn, te tonen wie je echt bent, je gevoelens bloot te leggen.

Met de praatgroep 'Tralies uit de weg' is een stap in de goede richting gezet. Doorheen de gesprekken en de ontmoeting werd gezocht naar het zelfbeeld. Die zelfkennis is nodig om stevige fundamenten te leggen, voor de toekomst.

Ik ben de mensen van de groep dankbaar en erkentelijk omdat zij zich opengesteld hebben voor gedetineerden en zo getoond hebben dat zij in de gedetineerde een mens gezien hebben... Inderdaad, een mens die een misdaad begaan heeft en een straf verdient. Maar elke straf moet een einde hebben."

Som

Désiré, gespreksleider: "Ik vergeet het nooit meer. Ik was nog nooit in een gevangenis geweest en zat nu voor een groep van zes mensen van buiten en zeven mensen van binnen. Wat mij altijd zal bijblijven, is de uitspraak die alle gedetineerden verwoord hebben, elk op zijn manier: 'De echte gevangenis begint hierbuiten.' Zal ik nog een kans krijgen? Zal ik nog een plaats krijgen in de maatschappij? En onmiddellijk daarna hun appèl aan ons, mensen van buiten: jullie die met ons in gesprek gegaan zijn, zullen jullie er mee voor zorgen dat er voor ons een nieuwe kans komt?"

Wat ik van de ontmoetingsgroep ook sterk onthoud, is dit: een mens kan nooit herleid worden tot de som van zijn fouten, hoe erg die fouten ook geweest zijn. Op geen

© Van Parys Media

enkel moment heb ik gedetineerden hun fouten horen minimaliseren of wegmoffelen. En zij hebben er over gepraat."

Karel, gedetineerde, ervaart het zo: "Het onophoudelijk wantrouwen, de onmogelijkheid om aan te tonen dat je het ernstig meent, het gebrandmerkt zijn, dat is pas vrijheidsberoving!"

De angst om terug in de maatschappij te komen, dat is pas een echte straf. Je zou bijna gaan hopen dat 'ze' je nooit laten gaan.

Gelukkig is er de nacht, een periode waarin je niet stoer hoeft te doen, waarin je kunt toegeven dat detentie pijn doet, héél erg veel pijn..."

Pijn

"Het resultaat mocht er zijn", aldus aalmoezenier Mark. "Eén en al tevredenheid bij alle deelnemers. De ontmoetingsgroep was een uitnodiging voor alle aanwee-

gen om eens grondig na te denken over wie we zijn, met onze goede en minder goede kanten. Wat zijn waarden om voor te leven? Waar doe ik het voor? Wat ligt me na aan het hart? Waar kan ik anderen gelukkig mee maken en wat maakt mij gelukkig? Maar ook: wat doet pijn, waar heb ik welke kwetsuren opgelopen in het leven? En hoe heb ik die al of niet verwerkt? Hebben die een plaats gekregen in mijn leven? En, ten slotte, wat is vrijheid, in de ruime

Ook voor de gedetineerden uit de Leuvense Hulpgevangenis was deelname aan het project een positieve ervaring: "Als gedetineerden danken we jullie allemaal van ganser harte voor de gespreksavonden die wij met jullie mochten beleven.

'Tralies uit de weg' werd dankzij jullie aanwezigheid héél even ervaren alsof er geen hoge muur en tralies meer waren. Dank u voor de kracht die jullie ons geven om aan onszelf te werken om later in de maatschappij te bewijzen dat we nog de moeite waard zijn.

Pasen is de boodschap van verlossing en eeuwig leven. Die boodschap hebben jullie hier zeker voelbaar gemaakt!"

Tot zover de getuigenissen, en eigenlijk valt er niets aan toe te voegen! Deze getuigenissen spreken voor zich.

Tot besluit toch nog dit: het project kan niet meer stilgelegd worden. We gaan ermee door: met een tweede reeks ontmoetingsgroepen en - als het kan - met nog andere initiatieven. We kunnen niet anders. Wie zei ook weer: "Als de Kerk niet dient, dient zij tot niets"? Daarom dus!

Wie wil deelnemen aan de ontmoetingsgroepen of wie meer info wenst over dit gevangenisproject, kan zich aanmelden bij: Vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen (cel Dienen - 'Tralies uit de weg'), Varkensstraat 6, 2800 Mechelen, telefoon 015/29.84.69, e-mail desire.vlaamsbrabant@ccv.be. Voor dit artikel werden uittreksels uit de getuigenissen geselecteerd. De volledige teksten zijn te vinden op de website www.gezinspastoraal.be (klikken op 'Tralies uit de weg' en 'Vicariaat Vlaams-Brabant') of op de website www.vicariaatvbm.org (klik op 'Dienen').

h009

Gespreksbegeleiders Inge en Leo waren allebei al eerder in een gevangenis geweest. "En toch", zo getuigen zij, "blijft het telkens weer een ervaring om door de controle, de deuren en de gangen te lopen. Iedere keer opnieuw een confrontatie met de kilte van een gevangenis.

Al vlug ontmoeten we de andere 'mensen van buiten' en maken vluchtig kennis. De zes 'mensen van binnen' kwamen de kapel binnen. Eén van de mannen vroeg of wij, 'mensen van buiten', elkaar kenden en al ontmoet hadden, en of we iets met het gerecht te maken hadden. Een terechte vraag, want met deze gespreksgroep wilden we een oaseplek zijn. Vertrouwen kan maar worden opgebouwd daar waar mensen hun levensverhaal delen. Dan ontstaat er wederkerigheid en verbondenheid. Doorheen de avonden mochten we deze wederkerigheid ervaren.

"Tralies uit de weg": deze zoektocht naar een eigen plek, naar waardering, naar respect, naar geluk..., het leefde bij ons allen: zowel bij mensen van 'binnen' als bij mensen van 'buiten'."

Maxx, godetineerde, wil over de gespreksavonden het volgende kwijt: "Net zoals de meeste (alle?) godetineerden verberg ik achter 'de sterke' een negatief zelfbeeld. Dat maakt het moeilijk om met emoties om te gaan. Achter heel

Een eerste reeks gespreksavonden in de gevangenissen van Mechelen en Leuven is voorbij. Het werden ontmoetingsgroepen, het kernstuk van het project 'Tralies uit de weg'. Gestart in Brugge vanuit een samenwerking tussen de Aalmoezeniersdienst bij het gevangeniswezen, Gezinspastoraal Brugge en de Interdiocesane Dienst voor Gezinspastoraal (IDGP), werd het project ook opgenomen door de Stafdienst en de cel Dienen van het vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen. Net als in Brugge ook in samenwerking met de IDGP en de aalmoezeniersdienst. In deze bijdrage vertellen deelnemers over hun ervaring.

Désiré Annaert

TRALIES UIT DE WEG

Ervaringen van binnen en van buiten

zin van het woord? Niet alleen de vrijheidsberoving, ook het vrij zijn in denken, handelen: geestelijke vrijheid. Vrijheid die oproept tot verantwoordelijkheid en als dusdanig opgave wordt.

Ik ben zeer gelukkig en dankbaar omdat het project 'Tralies uit de weg' alle deelnemers zoveel deugd gedaan heeft. De deelnemers verdienen een dikke pluim. De mensen van buiten hebben de mannen van binnen een beetje leren kennen. Ze hebben kunnen zien dat ook deze mannen hunken naar wat liefde, aandacht en erkenning. En dat hebben zij tijdens de gespreksgroep zeker gekregen. Mijn oprechte dank."

Gedetineerden uit Leuven Centraal verwoorden hun evaluatie van de bijeenkomsten als volgt: "De gespreksgroep met mensen van buiten gaf een goed gevoel, er was geen 'afkeer' tegen ons. Je kon daar open je gedacht zeggen en je hoorde het ook door anderen zeggen. Je leert daar hoe jezelf bent.

Deze gespreksgroepen helpen ons om met onszelf in het reine te komen, we zijn ook slachtoffer van ons eigen gedrag. Het helpt ons bij het 'aanvaarden' van onze straf. We leren er 'mea culpa' zeggen. We hebben meer zicht gekregen op wie we zijn, hoe we ons gedragen, hoe we ons leven moeten aanpakken."

Verloosing